

Naročnina listu: --
Celo leto . . . K 12.—
Pol leta . . . 6.—
Četrt leta . . . 3.—
Mesečno . . . 1.20
Zunaj Avstrije: ----
Celo leto . . . 15.—
Posamezne številke
-- 18 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
se računajo po 18 vin.
od 6 redne petivrstice: pri
večkratnih oznanilih velik
popust.
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo Maribor
Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Mir s celo Rusijo.

Miru z Ukrajino je sledil mir s celo Rusijo. V seji nemško-avstrijske-ruske komisije v nedeljo, 10. februarja, je predsednik ruske komisije na povelje svoje vlade izjavil: Rusija se odreče formelni mirovni pogodbi in izjavlja, da je vojno stanje končano ter da odreja takojšnjo popolno demobilizacijo ruskih vojaških sil. Za daljna pogajanja med četverozveznimi državami in Rusijo o medsebojnih diplomatičnih, konzularičnih, pravnih in gospodarskih razmerah je Trocky pokazal pot direktnih pogajanj med udeleženiimi vladami in pogajanj s četverozveznimi komisijami v Petrogradu.

Sklep miru z Ukrajino.

V soboto, 9. februarja, ob dveh zjutraj se je mirovna pogodba z Ukrajino podpisala: tako se je ta dan uradno sporočilo iz Bresta Litovskega. Podrobnosti o tej pogodbi, kakor tudi o vprašanju, ali se vztraja Trockij pri svojem stališču, da je edina prava vlada Ukrajine boljševiška vlada, ki je imela svoj sedež v Charkovu, ne pa kievška Rada, s katero se sta pogajala Kühlmann in Czernin, in da je vsaka pogodba z Ukrajino neveljavna, če je ne potrdi tudi ruska delegacija, se še niso sporočile. Razlog je, kakor se zatrjuje, v tem, ker je brzotrajna zveza med Dunajem in Brestu Litovskim vsled zimskega viharja pri Brestu pretrgana in se še ni mogla popraviti.

Vest o prvem sklenjenem miru je razveseljiva za vse, ki si želijo konec vojne in njenih grozot. To veselje bi se bilo večje in trdnjše, če bi se dognalo, da je mir sklenjen s celo Rusijo in da bode tudi na zahodni in južni fronti zaplapolala mirovna zastava. To se žalibog še ne bo zgodilo tako kmalu. Zanimivo je, da smo najprvo sklenili mir s tisto državo, ki nam ni napovedala vojske, kateri mi nismo napovedali vojske, s katero se sploh vojskovali nismo, ker je ni bilo. Saj je Ukrajina država še le od 20. novembra 1917, ko je osrednja Rada v Kijevu proglasila Ukrajino kot samostojno, od Rusije neodvisno ljudovlado. Najprej so torej sklenili mir med seboj tisti, ki se niso vojskovali med seboj. Kdaj pa bodo mir sklenili tisti, ki se vojskujejo med seboj?

Vprašanje pa je sedaj, ali je ukrajinska Rada tako močna, da bo mogla obvarovati in v rokah obdržati prapor miru. Ukrajina še ni pomirjena, ne samo ob njenih mejah, marveč tudi v njeni notranjosti se še vedno vršijo krvavi boji. Lenin je začetkom februarja sporočil svetu, da so boljševiške čete 29. januarja vkorakale v Kiev ter da se jim je pridružila kievška garnizija in je odstavila Rado. Izvršilni odbor ukrajinskega sovjeta s svojim ljudskim tajništvom v Charkovu se je proglasil kot najvišja oblast z Rusijo federativno združene Ukrajine in je 2. februarja prenesel svoj sedež v Kiev. Radine čete na južnozahodni fronti in na rumunski fronti so se prostovoljno razdružile. Tako je poročal Lenin. Rada pa poroča, da se boljševikom ni posrečilo zavzeti Kieva, marveč so bili poraženi ter so izgubili do 3000 mrtvih. Nadalje se je Radinim četam baje tudi posrečilo, pri kraju Sarny (ob reki Sluč, ki je pritok Prinja, severnovzhodno od Lucka) premagati boljševiške čete ter jim upleniti 300 strojnih pušk, 200.000 pušk in 200 polnih municijskih vozov.

Boji z Ukrajino se bodo nadaljevali, naj si imajo boljševiki oblast v rokah ali kdorkoli. Rusija se Ukrajini ne bo zlahka odpovedala ne samo iz političnih, ampak tudi iz gospodarskih vzrokov. Saj je Ukrajina ne samo obsežna pokrajina, na jugu Rusije preko reke Dnjepr segajoča do reke Don, z nad 30 milijoni prebivalcev, ampak tudi najbolj rodovitna pokrajina, ki proizvaja 60% celokupne ruske žitne produkcije, sladkorja pa 88% in polovico vsega ruskega tobaka. V tem je velik pomen Ukrajine za Rusijo in tudi nagib za nove boje, za katere so si Ukrajinci v Brestu Litovskem gotovo tudi izprosili vojaško pomoč osrednjih držav.

Pomen sklenjenega miru je torej v glavnem le

na gospodarskem polju. Grof Czernin je v avstrijski delegaciji napovedal kot uspeh pogajanj in miru z Ukrajino dovoz tamkaj v veliki množini nakopičenega žita in drugih živil. Tem živlom velja sedaj zanimanje in pričakovanje. O drugotnem in celotnem uspehu tega mirovnega sklepa pa je prirediti velikega nemškemu listu „Vossische Zeitung“, ki piše: „Na jasnem si moramo biti, da z Ukrajino sklenjeni mir dobi resnični pomen šele takrat, če pelje, vseeno na kak način, k miru s celo dosedanjo Rusijo“.

Kriza v Avstriji.

Kriza avstrijskega ministrstva, ki je v četrtek izbruhnila, je začasno tak, končana, da Seidler ostane, ker uživa cesarjevo zaupanje. Sedaj se Seidler na vso moč trudi, da bi dobil večino za proračunski provizorij. Obdeluje zlasti Poljake. Predsednik Poljskega kluba, baron Götz, je bil že v četrtek poklican k cesarju. Pogajanja v Poljskem klubu in med tem klubom in vlado vsebujejo za Seidlerjevo vlado to veliko potežkočo, da Vsepoljaki in poljska ljudska stranka nočejo več hlapčevati nemškim hevonimskim težnjam, marveč vedno bolj in bolj zavzemajo slovansko stališče. Če tudi se še bo dala v Poljskem klubu skrpati neka večina za dvomesečni proračunski provizorij, je to le pomoč v največji sili. Čez dva meseca pa se bo zopet pojavila prikazen potaplajočega se ministrstva.

Naravno je in menda tudi največjim nemškim zagrizencem razumljivo, da s takšnim vladanjem ne trpi samo vlada, temveč tudi država. Periodične ministrske krize v Avstriji so očitni znak notranje državne bolezni. Država s sedanjo konstitucijo je bolana. Avstrijska ustava že od svojega početka, od svoje nemško-centralistične zibelke nosi v sebi kili slabosti in bolezni. In zato zahtevajo vsi prijatelji naše države, naj si so Nemci ali Slovani, da se mora avstrijska ustava preosnovati. Avstrija se mora prenoviti, če hoče živeti. Ta preureditev se ne sme in ne more izvršiti v smeri germanizacije in centralizma, saj ravno na teh dveh boleznih Avstrija hira in boleha.

To so že začeli tudi uvidevati med nemškimi strankami. Kajpada vsenemci in nemški radikali in zagrizenci med raznimi nemškimi frakcijami nimajo nobenega čuta in smisla za ozdravljenje Avstrije. Oni bi celo radi oovečali njeno bolenje z uvečevanjem in razširjenjem nemške nadvlade. Saj je nemško-radikalni Wolf izzval zadnjo ministrsko krizo s tem, da je zahteval enostransko rešitev stare češko-nemške sporne točke, namreč ustanovitev nemškega okrožnega sodišča v svojem volilnem okraju Trutnovu.

Začelo pa se je vsaj nekoliko daniti v nemških krščansko-socialnih krogih. Krščansko-socialna glasila povdarjajo, da Avstrija ne more ostati stara. Problem njene notranje trdnjše preosnove, ustavne suremembe, ne sme ostati nerešen. Sicer so prestolni govor in programatične izjave ministrov opetovno omenile ustavno preosnovo, praktično pa se ni nič storilo. Če hočemo priti iz teh težav in tesnob, tako pišejo ti listi, morajo državne stranke vedeti, kaj hočejo. To velja predvsem o Nemcih. Stvoriti morajo platformo, na kateri bi mogli vsi narodi priti drug drugemu nasproti ter se zediniti. Še le ko se

bodo Nemci med seboj pobotali, kaj naj storijo za ustavno preosnovo, ko bodo vpostavili pozitiven program za pogajanja, moremo pričakovati, da se bo ustavna preosnova začela gibati. — No, Slovani že dolgo čakamo na ono nemško platformo.

Resno presoja državni položaj tudi „Arbeiter-Zeitung“, ki med drugim piše: „Resnica je, da ne kaže več pred resnostjo državne krize zapreti oči, da se je treba odločiti stvarim pogledati v oči in resno poizkusiti, da se za narode najdejo druge oblike skupnega prebivanja in življenja kakor one, ki jih danes, kakor sami čutijo, oklepajo in vežejo. In tudi to mora vladajočim biti jasno: čimdalje traja vojska, tembolj raste razkroj in rastejo nevarnosti za obstoj države. Z opomini in nujnimi prošnjami, naj pridejo od katerekoli strani in v kakorkoli slovesnih besedah, ni nič opravljeno in nič pomagano; država mora biti, če hoče živeti, država svojih narodov in svojih ljudstev.“

Mi Jugoslovani presojava krizo mirno in brez razburjenja. Naše stališče je jasno napram vsaki vladi, naj se ta imenuje Seidler III ali pa kakorkoli drugače. Naš program je samostojna jugoslovanska država v okvirju Avstrije. Če se ta naša zahteva izpolni, bo Avstrija postala to, kar mora biti, če hoče ostati, država svojih narodov, tudi svojega jugoslovanskega naroda.

Dr. Korošec o parlamentarnem položaju.

Dr. Korošec se je napram dunajskemu dopisniku Glasa S. H. S. takole izrazil:

„Položaj se je v zadnjih dneh opasno poostiril. Z znano obljubo nemškim radikalcem je ministrski predsednik bistveno izpremenil podlago svoje politike. Vsestransko priznано je bilo načelo, da ne more vlada začeti z reševanjem nacionalnih sporov enostransko, temveč da mora interesirane stranke obveščati o eventuelnih pogajanjih. Sedaj so začeli nemški radikali s postulatno politiko, ki so jo Nemci tako glasno napadali, in vitez Seidler jim je obljubil enostransko odločitev pri tako delikatni in načelno tako dalekosežni trutnovski stvari, katera je znana vsakemu parlamentarnemu vajencu. S tem je potisnil Čeha v silobran, kajti za vsako stranko in vsak narod so vprašanja, kjer ni mogoče odnehati. Nemški radikali vedo natanko, da s tem spravljajo v nevarnost parlament, in to je pravi in globlji vzrok tega njihovega postulata. Mislim, da Vas prav informiram, če rečem, da obstaja tudi med strankami iz za maja 1917 nekako premirje v tem smislu, da se morejo velika nacionalna sporna vprašanja spraviti v parlamentarno odločitev le, ako se za to sporazumejo vsi udeleženci. Opozarjam samo na ustavni odsek, kjer imamo nekaj tih dogovor, da se more delo započeti samo sporazumno. Zakaj vse to? Ker so stranke uvidele, da na eni strani ljudstvo ne more pogrešati parlamenta, na drugi strani pa da obstajajo taka vprašanja, kjer pomeni nasilstvo nad posameznimi strankami toliko kakor uničenje parlamenta. Kdor hoče parlament — in mi ga hočemo — vzpričo strašne bede ljudstva, vzpričo korupcije, vzpričo spomina na žalostno dobo Stürgkhovo, radi miru in ra-

ni vsem narodom tako simpatičnih demokratičnih reform — ta ne bo odobral, da se je Seidler odstranil od dosedanje taktike. Nam je poleg vsega tega tudi jako mučno, da smo odslej naprej osebno napram ministrskemu predsedniku v jako neprijetnem položaju. Vedno se moramo bati, da je kje sklenil kakšno tajno pogodbo, n. pr. z ozirom na nedavno posvetovanje z nemškimi alpskimi poslanci, ki se je tikalo njihovih zahtev na našem jugu. Vedno moramo paziti, da se za našim hrbtom kaj ne izkuje. In tako nezaupanje moti parlament v vsem njegovem delu. Vsled tega upam, da vse dalekovidnejše stranke uvidijo, da bo v resnici samo krivda Seidlerja, ako pride parlament v zagato. Za nas Jugoslovane je jasno, da pojdemo tudi zanaprej skupaj s Češkimi Svazom, kakor smo do danes v vseh točkah sporazumno nastopali. Vsi drugi nazori, kakor jih dostikrat širijo dunajski listi, so prazne kombinacije. Pa tudi za Poljake bo največje važnosti, da vlada ne gre brez obzir preko deželnozborskih sklepov. Po nemških radikaleh s pomočjo ministrskega predsednika umetno pod parlament vtihotapljena mina se mora odstraniti.

Ornig proti Jugoslovanom.

Ptujski župan Ornig je razposlal županom naslednjo okrožnico:

„Strogo zaupno!

Cenjeni g. župan!

V času od 13. do 15. februarja 1918 bo odposlana velika deputacija mest Ptuj, Maribor in Celje, kakor tudi vseh drugih Avstriji prijaznih mest, trgov in vaških občin pod vodstvom Nj. excellence g. dr. Weisskirchnerja. Župana državnega glavnega in prestolnega mesta Dunaj, k Nj. Veličanstvu cesarju, da mu tam izrazi svojo patriotično željo po ohranitvi nerazdeljive Avstrije. Za stanovanje članov te deputacije se bo skrbelo, istotako se bodo tudi povrnili stroški za potovanje. Prosimo Vas, da nam s priloženo kuvertto ekspresno javite, ali se hočete kot predstojnik Vaše občine udeležiti te deputacije ali pa če morete poslati kakega zastopnika. Nato vam bomo poslali še natančnejša navodila.

Z velespoštovanjem:

Ornig I. r.

Slovenskoštajerskim nemškutarjem in zagrizenim Nemcem že teče voda v grlo. Spoznali so, da je gibanje za ustanovitev samostojne jugoslovanske države pod habsburškim žezlom postalo tako močno, da ga nobena nemškutarska hujskarija in vsenemška agitacija, nobena nasilnost in nobena goljufija ne more več ustaviti.

Poskusili so torej zadnje sredstvo: Nas Avstriji in cesarju zveste Slovence, ki smo tisoče in tisoče svojih junaških mož in mladeničev žrtvovali za cesarja in za Avstrijo, bi radi očrnilo celo na najvišjem mestu. Očrnili bi nas rada tista zagrizena vsenemška stranka, koje pristaši vedno škilijo čez mejo v Prusijo, kateri slavijo nemškega cesarja bolj kot našo vladarsko hišo, kateri po spodnještajerskih mestih tulijo „Die Wacht am Rhein“ in kličejo ob vsaki priliki: „Heil Hohenzollern! Heil Deutschland!“ To so ljudje, kateri so za nadaljevanje vojne samo radi tega, da bi Nemčija dosegla svoj zmago, viti mir ter zagospodovala vsemu svetu in bi si tudi našo ljubo Avstrijo popolnoma podjarmila.

Pozivamo župane, naj ne nasedejo na Ornigove lmanice, naj jih obljuba, da dobijo brezplačno stanovanje na Dunaju in da se jim bodo še poleg tega povrnili drugi potni stroški, ne spelje na leč.

Slovenski kmetski župani, osamosvojimo se! Varujmo se nemške obljube ravno tako, kakor nemškonalnega biča! Za vas je mesto v bodoči Jugoslaviji, ne pa med onimi, ki smatrajo slovensko kmetsko ljudstvo samo za sužnje in robe nemških mogočnejšev. Pomnite: Kdor zaničuje se sam, podla ga je tujčevi peti!

Od druge strani se nam piše:

Zadnjiteden so razposlali spodnještajerski nemški mestni župani, med njimi seveda tudi ptujski župan Ornig, vabila na naše slovenske župane, da gredo pod vodstvom dunajskega župana dr. Weisskirchnerja k cesarju protestirati proti uresničenju jugoslovanske želje, da se vsi v monarhiji živeči Jugoslovani pod habsburškim žezlom združijo v samostojno jugoslovansko državo. Vsem, ki se udeležijo deputacije, se zagotavlja na Dunaju prosto stanovanje in pa obilna povrnitev potnih stroškov. V Ptuj se je nasprotnikom naše samostojnosti enkrat že posrečilo, da so z nerresnicami dobili nekaj županov za protest proti jugoslovanski deklaraciji, sedaj vabijo župane s prostim stanovanjem in z obilno povrnitvijo „potnih stroškov“, da nastopijo tudi pred cesarjem proti soglasni želji cellega jugoslovanskega naroda.

Nemškutarski agitatorji bodo seveda lovili naše župane tudi z zagotovitvijo, da se gre samo za nerazdeljivost Avstrije, da se gre za izraz domoljubnih čustev, in ne bodo povedali, da se gre samo za protest proti jugoslovanski državi, ki ne nasprotuje niti najmanj habsburškemu interesom. Vsak Slovenec dobro ve, da nemškutarji dosedaj niso gojili dinastičnih čustev med našim ljudstvom, razven če so na

ta način lahko podpirali težnje Prusov v naši državi.

Izdajica naroda, kdor je sedaj proti naši jugoslovanski stvari!

Skupščina štaj. pododbora Z. Z. v Celju.

Za leto 1916 se je vršila skupščina štajerskih članic ljubljanske Zadrugne Zveze v ponedeljek, dne 4. februarja, v Celju. Udeležba je bila prav obilna, skoraj vse članice so poslale zastopnike, katere je pozdravil predsednik dr. Hohnjec, posebno je pozdravil načelnika Jugoslovanskega kluba g. dr. Korošca, nadalje poslance gg. Pišek, Novak in Vrečko ter ravnatelja centrale, preč. g. Avg. Legata. Nato se je spominjal prerano umrlega predsednika Zadrugne Zveze dr. Kreka, ki je od leta 1902 predsedoval Zadrugni Zvezi, koja je sam ustanovil. Njegovo nesebično delo v prid kmetskemu zadrugništvu bo ostalo vsem zadrugarjem v hvaležnem spominu, vsi zadrugarji bodo delovali v njegovem duhu naprej. Zborovalci so stojali poslušali besede, katere je govoril predsednik pododbora v spomin nepozabnemu dr. Kreku, ki je tako rad prihitel na štajerska zadrugna zborovanja. Nadalje omenja predsednik sedanje razmere, ki nam vevajo, da na gospodarskem polju složno postopamo, da pridemo do sodelovanja in zadrugne vzajemnosti. Treba bo najti način, da zedinimo zadrugno delo in zadrugne organizacije. Edina Jugoslavija na gospodarskem polju je bila dr. Krekov ideal. Da povzdignemo narodno gospodarstvo, bomo rabili po vojski mnogo kapitala, katerega se naše denarne zadrugne si pridobile, potrebna bo koncentracija našega kapitala in zato v dosegu začrtanih ciljev zadrugna vzajemnost.

Po govoru predsednika, kateremu je sledilo živahno odobravanje, je podal nadrevizor Vladimir Pušenjak poročilo o delovanju pododbora, katero smo že prinesli v petek.

Na predlog poslanca Pišeka se izvolijo v pododbor vsi dosežani člani pododbora.

Ravnatelj Zadrugne Zveze v Ljubljani obišuje položaj organizacije, osobito dogodke, ki so povzročili odcepljenje velikega števila kranjskih zadrug in povdara, da je kljub temu Zadrugna Zveza v Ljubljani še vedno najmočnejša zadrugna organizacija na jugu, najmočnejša po številu članic, kakor tudi po kapitalu. Omenja, da je denarni položaj članic, kakor tudi notranji položaj zelo ugoden, da razpolaga organizacija s 25 milijoni K odvišnega denarja, in da se zadrugne ugodno razvijajo. Glavna naloga bodočnosti je delo za zedinjenje zadrugništva. Skrbeti moramo, da bomo po vojski denarno močni, a skrbeti pa moramo tudi, da bodo naše zadrugne likovne. Ustanovitev zadrugne banke je v interesu kmetskega zadrugništva, kakor tudi kmetijstva samega najino potrebna. Za razširjenje blagovnega prometa potrebujemo dobro delujoče blagovne centrale, ki naj pospešujejo zadrugni nakup kmetijskih potrebščin in zadrugno prodajo kmetijskih pridelkov. Radi vojne je močno trpela živinoreja, naloga živinorejskih zadrug naj bo zaceliti te rane. Pozabiti pa ne smemo na obrtni stan po naših trgih in mestih, kateremu se da potem zadrug pomagati. Tudi pri preiskrbi invalidov bodo morale zadrugne sodelovati. S pozivom, da naj nas blagor našega ljudstva boždi k nadaljnjemu zadrugnemu delu in k dosegu boljše bodočnosti je končal ravnatelj centrale svoj lep govor, katerega so splošno odobraval vsi zborovalci.

Nadrevizor Vladimir Pušenjak poroča o blagovnem prometu v vojnem času in po vojski, katero poročilo še bomo prinesli.

Sprejel se je soglasno predlog, da se kmetijska zadruga v Račjem, jedina skladiščna zadruga na štajerskem, spremeni v blagovno centralo za štajerske članice in da vse štajerske članice k isti pristopijo.

Pri slučajnostih so se razpravljala pereča gospodarska vprašanja. Govorili so gg. dr. Korošec, Steblovnik, poslanec Novak, poslanec Pišek, župnik Ferme in drugi. Velevažno je, da se je razpravljalo o tem, da se naj ljudstvo navaža k temu, da bi spet pridelovalo lan in izdelovalo domače platno. Zadrugne naj pospešujejo to važno akcijo s tem, da nabavijo potrebne stroje i. t. d., kakor se to vrši že na Češkem.

Z zahvalo vsem udeležencem zaključil dr. Hohnjec skupščino, na kateri so se razpravljala mnoga pereča gospodarska vprašanja.

Za narodno koncentracijo.

„Hrvatska Država“ objavlja pod gornjim naslovom članek, iz katerega povzamemo glavne misli: „Izjave, ki prihajajo dan za dnevom na naše uredništvo in na uredništva drugih listov, dokazujejo jasno, da narod želi močnejšega nastopa, da želi akcije svojih predstavitev, da ga današnja politika saborske večine nikakor ne zadovoljuje. Preresni in prevažni so časi, v katerih živimo, da bi se narod mogel zadovoljiti s sedanjim oportunističnim delom koalicije. Kaka razlika, ako primerjamo našo

saborsko večino z delom Jugoslovanskega kluba v državnem zboru. Jugoslovanski klub gre korak za korakom vedno naprej, od majniške deklaracije (ena vrsta zaplenjena) je napredek v smeri radikalizacije ogromen. Ljudje, ki so jih tudi sami naša koalicijonaši za časa borbe za oblast v deželi prirojevali kot skupino nezanesljivih elementov, nazadnjakov, klerikalcev itd., ti ljudje nosijo danes zastavo narodne samostalnosti, zastavo svobodnostnega pokreta. A koalicija? Ona je zadovoljna z ulogo čuvarice nagodbene stanja v Hrvatski, čuvarice madžarske nadvlade v deželi. Tako se ne dela za ujedinenje in svobodo naroda, tako se samo kompromitira ono delo naših zastopnikov na Dunaju, ki ga ves narod občuduje in se mu pridružuje.“

Odgovarjajoč na očitjanje v „Agramer Tagblattu“, da tudi Starčevićeva stranka prava ne dela toliko, kolikor bi bilo v teh časih potrebno, nadaljuje „H. D.“:

„Naša stranka deluje od maja lanskega leta z vsemi silami za uresničenje narodnih zahtev, za njegovo samoodrejenje, ujedinenje in samostalnost. Ona ne sodeluje samo pri delu Jugoslovanskega kluba, nego si je, svestna potrebe, da se vse narodne vrste združijo, postavila za najnujnejšo nalogo koncentracijo narodnih vrst, združenje vseh sposobnih elementov, pripravljenih pošteno delati za narodno stvar. Baš pri delu združenja narodnih vrst pa nleta stranka na odpor koalicije.“

Ni še čas, da se obelodani vse delo in prizadevanje za koncentracijo narodnih vrst, a to delo gotovo napreduje in bo narod pogazil vsakogar, ki se ne pridruži temu pokretu.

Nihče ne more tajiti, da je naloga pravih narodnih zastopnikov v tej monarhiji težka, da je pa naša v Hrvatski radi razcepljenosti narodnih vrst najtežja. Samo složen in edinstven narod bo mogel izvajati svojo svobodo in brezpogojno pravico do samoodločbe.

Zato ta pokret ne sme ostati na eni sami stranki, temveč mora obseči ves narod, poleg kmetov tudi delavstvo, poleg trgovcev tudi obrtnike, poleg duhovščine tudi mladost in vso ostalo narodno inteligenco.

Naša stranka si je svestna, da ne sme težiti za strankarskimi uspehi, temveč za čisto narodnimi, a se nada, da je naš narod zrel za tako akcijo in da je pripravljen poleg ogromnih žrtv, ki jih je doprinesel v krvi in denarju za vojno, tudi doprinesiti še primerne žrtve za svojo svobodo in ujedinenje.

Danes morajo prenehati stranke in stranke, morajo prenehati posebni programi in programi — celi narod ena sama stranka, a njegovo neomajeno pravo, da odloča sam o svoji usodi edini upravičeni program.

Naj nihče ne misli, da nam to kdo donese na krožniku, da nam bo milostno ponudil, kar iščemo. Vsak narod bo dobil le ono, kar si pribori. Kdor po tuje danes po naši domovini, se je mogel uveriti, da dobiš v restavracijah samo ono, kar moreš sam odnesti, ker nihče ne streže. Tako je danes tudi med narodom. Mi nimamo od drugega niti kaj zahtevati, niti kaj pričakati, da nam da. Vse odvisi od naše sloge, od naše zavesti ter moralne moči, od naše pripravljenosti doprinesiti hipno tudi osebne žrtve, ki bodo nazadnje gotovo tudi poplačane.

Kdor se zaveda vsega tega, ta se mora uvrstiti v narodne vrste in doprinesiti svoj del za zmago velikih narodnih načel, ki pretresajo svet. Nihče ne sme stati ob strani, ter ne sme biti nevtralec, niti izven borbe stoječih opazovalcev. Ti so vedno in v vsakem narodu najslabši ljudje. Taki se radi umešajo v narodne vrste samo tedaj, ko je borba že dokončana, da bi kaj ulovili za svoje spoštovane osebe.

Take si treba zapomniti, ker so nevarni i v miru i v vojni.“

Taki glasovi iz Hrvatske morajo razveseliti vsakogar, ki mu je naša skupna boljša narodna bodočnost resno pri srcu. Koncentraciji narodnih sil na Slovenskem naj sledi ona na Hrvatskem. In upamo, da ni več daleč čas, ko bo tudi vsa Hrvatska kakor ena mož v taboru jugoslovanske deklaracije. Mi znamo, da je narod na Hrvatskem z vso dušo že danes v tem taboru; samo večina njega predstavitev se je dosedaj še upirala. Toda upamo, da se razmere tudi tam v kratkem razjasnijo. Mi nad koalicijo še vedno nismo obupali. Toda skrajni čas je, da se zgane. Auf — auf!

Kako se je godilo in se še godi na jugu monarhije.

Dalmatinski poslanec Vukotić je v seji državnega zbora dne 6. februarja imel značilen govor, katerega pa smemo po navodilih slavne cenzure samo deloma priobčiti. Govornik je izvajal med drugim:

Odkrit in stalen mir smemo pričakovati le tedaj, če se bo sklenil na podlagi popolne svobode narodov, kakor tudi na temelju pravice samoodločbe narodov. Samo tak mir more zadostiti neizmernim žrtvam na blagu in krvi, katere so doprinesli vsi narodi tekom te vojske. Nasproti temu pa stremijo državniški po tem, da bi z namišljenim mirom brez pridobitev utrdili gospodstvo Madžarov in Nemcev za

vse čase in bi oropali druge narode pravične svobode. Ti državniiki nimajo poguma, da bi nastopili proti aneksijskim težnjam našega zaveznika (Nemčije) in raditaka zabranjujejo narodom monarhije pravice, da bi se le-ti soudeleževali mirovnih pogajanj v Brestu-Litovskem. Proti pomislekom, ki jih ima v tem pizmu vlada, moramo poudarjati, da se je tekom cele vojske siloma razveljavila ustava in postava.

Govornik je nato podal številne zglede, kako se je tekom vojske preganjalo in morilo Jugoslovane. Državljanse se je zastavljalo kot talce, ki so morali jamčiti za vsak napad na železnico ali na vojaške opebe. Poslanec Vukotič je navajal zglede, kako so vojaške oblasti postopale s talci. Tudi govornik je bil med njimi. Dne 26. julija 1914 je bil zaprt z opombo, da je on s svojim življenjem odgovoren za lojalno držanje prebivalcev boke Kotorske. Spravili so ga v Mamulo, kjer so talce, ko je bila trdnjava v mesecu avgustu 1914 obstreljevana po francoski mornarici, zvezali. Nek narednik je vsakemu grozil z revolverjem v roki, da bo vsakega usmrtil, ki bi le dal glas od sebe. Pozneje so ga poslali na Dunaj k operaciji. Pri prebiranju so ga spoznali za sposobnega, pri prezentaciji pa ga je komisija zopet proglasila, da je nesposoben za črnovojniško službo. Kmalu na to so ga zopet poslali k konstatiranju, a se predno je došel tozadevni zdravniški izid, je dospelo povelje, da ga morajo brez ozira na izid in ne glede na njegovo vojaško izobrazbo uvrstiti v marš-stotnijo. (Klic: Čujte! Čujte! pri Jugoslovanih.) Pri marš-stotniji so mu odvzeli znake enoletnega prostovoljca. Vukotič je zbolel in je bil potem superarbitracije spoznan za sposobnega samo za lahko službo kot pisar. A niso ga uporabili kot pisarja, temveč so ga vtaknili v ogrsko trdnjavo Komarno v oddelek za politično sumljive ter so ga uporabili za navadna poljska četa.

Ko je dospelo cesarjevo povelje, da se mora vse državne poslance poslati na dopust, da se morejo udeležiti sej državnega zbora, njegovi vojaški poveljniki tega povelja niso hoteli izvršiti in so smatrali, da to povelje zanj ne velja. Tako je mogel poslanec Vukotič še le po otvoritvi zasedanja zbornice priti k sejam.

Jugoslovani zahtevajo, da se ljudstvu da jamstvo, da se taki napadi na njegovo eksistenco ne bodo več ponavljali. Sigurnost, da se to res izvrši, pa se mu more dati le s tem, da se ustanovi neodvisna jugoslovanska država (Pritrjevanje pri Jugoslovanih.)

Tudi sedanja vlada zavzema napram jugoslovanskim zahtevam odklonilno stališče in nikakor ne zasluži našega zaupanja. Vsled tega bodo Jugoslovani glasovali proti proračunu. (Pritrjevanje pri Jugoslovanih.)

Kakor poroča dunajska „Arbeiter-Zeitung“, je državnozborna korespondenca, po kateri smo posneli gornje podatke, številne zglede o preganjanju in zatiranju Jugoslovancev, katere je navajal poslanec Vukotič, črtala po svojem okusu. Pa prišel bo čas, ko se bodo take reči smele podrobno predložiti naši javnosti, kar tudi zasluži. Ti zglede bodo bistveno pripomogli do spoznanja, kako se v Avstriji goji patriotični čut.

Iz nemškega tabora.

Poslanec Steinwender zastopa v državnem zboru gornjekoroški okraj Spital ob Dravi. On je že več let poročevalec o državnem proračunu in priznan narodnogospodarski veščak. V vprašanih državnega proračuna in državnega gospodarstva poveta mož marsikako pameten. V narodnih vprašanih je pač tudi poslanec Steinwender podoben večini drugih nemških poslancev, a sicer je on vseskozi pameten mož.

Ker so pa pamet in nemški radikalci, oziroma vsenemci, dva povsem nezdružljiva pojma, je pri teh v veliki nemilosti in zato ga nemškoroško in vsememski časopisje silno napada. Na znani beljaški „Volkstag“ so bili povabljeni vsi nemško-koroški poslanci, samo Steinwender ni bil povabljen, ker ni hotel nihče izmed sklicateljev podpisati vabilo zanj.

Nas malo briga, kaj delajo Nemci s svojimi ljudmi, a gotovo je, da zasluže, ki si jih je stekel Steinwender za Nemce, odtehtajo one dr. Angererja ali Wolfa. Sicer pa naj Nemci urede med seboj, kako se tako postopanje ufa s pojmom v hvaležnosti in toli proslavljeni „deutsche Treue.“

Anglija skuša ločiti Avstrijo, Turčijo in Bolgarijo od Nemčije.

Veliko jugoslovansko gibanje je vzbudilo, kakor poroča „Neue Züricher Zeitung“, po vsem svetu veliko pozornost. Politični položaj se je v toliko izpremenil, da skuša sedaj Anglija ločiti Avstrijo od Nemčije, katera je glavni krivec, da avstrijski državniiki ne dovolijo slovanskim narodom pravice samoodločevanja. Lloyd George in Wilson sta v svojih zadnjih govorih omenjala Avstrijo v zelo uljudni obliki. Očividno sta imela namen, pripraviti avstrijske

ke državniike do tega, da opustijo zvezo z Nemčijo, in začenjajo misliti na poseben mir brez Nemčije.

Iz Sofije brzojavljajo dne 8. februarja, da so Angliji v zadnjih mesecih skušali tudi Turčijo pripraviti do tega, da bi sklenila poseben mir brez Nemčije. Ponudili so Turčiji mejno črto Enos-Midia. Tudi v Bolgariji skuša četverosporazum pridobiti tal za propagando: „Brez Nemčije.“

Wilson za nadaljevanje vojske.

Severoameriška vlada je izjavila, da odgovor Nemčije in Avstro-Ogrske na Wilsonove mirovne pogoje niti približno ne zadostuje. Vsled tega predsednik Wilson popolnoma soglaša s sklepom vojnega sveta zaveznikov, da se naj vojska nadaljuje z vsem sredstvi.

Jugoslovanska deklaracija.

Duhovščina dekanije Sv. Lenart v Slov. gor. se je enoglasno izjavila za jugoslovansko deklaracijo.

Duhovščina rogaške dekanije se je izrekla za majniško deklaracijo dne 31. januarja. Za Krekov spomenik se je zložilo 135 K.

Kotmaravas na Koroškem. Kot vse slovenske žene in dekleta, zahtevamo tudi me slovenske žene in dekleta na Koroškem, da se vsi Slovenci združimo v posebni državi pod slavno habsburško vlado, pod našim ljubljnim cesarjem Karlom I., kakor so to zahtevali slovenski in slovanski poslanci v državnem zboru meseca majnika leta 1917, v posebni izjavi, ki se imenuje majniška deklaracija. — 80 podpisov.

Za Jugoslavijo se je podpisalo v občini Zakot pri Brežicah 464 žen in deklet (z mestm Brežice skupaj 569).

Jugoslovanski deklaraciji so se pridružili goriški begunci in begunke, bivajoči v občini Zakot pri Brežicah, z 81 podpisi.

Jugoslovansko deklaracijo navdušeno pozdravljajo goriške begunke, bivajoče v župniji Doroča. Sledi 43 podpisov.

Občina Kapela pri Radencih se je v svoji seji dne 3. februarja enoglasno izrazila za jugoslovansko deklaracijo z dne 30. maja 1917. Kaj pa druge občine?

V Gornji Radgoni in v mestu Radgoni sami se je nabralo že preko 200 podpisov za jugoslovansko deklaracijo; občine Ivanjci, Mele in Plitvički Vrh podpisujejo posebej. Tudi prekmurkim dekletom so se poslale pole z izjavo in že pred 14 dnevi so imele Prekmurke okoli 100 podpisov. — Narod, odločuj sam o sebi! Na delo!

Podpisane slovenske žene in dekleta iz župnije Velika Nedelje slovesno izjavljajo, da so z dušo in srcem za majniško deklaracijo. 521 podpisov.

Žene in dekleta župnije Sv. Jurja ob Ščavnici soglašamo z deklaracijo od 30. maja 1917 in se zahvaljujemo vsem članom Jugoslovanskega kluba, osobito njegovemu načelniku domačinu g. dr. A. Korošcu, za njih požrtvovalno in neustrašeno delovanje ter jim kličemo: Krepko naprej — naprej do zmage! Proste hočemo biti me, in prosti morajo biti naši potomci pod žezlom slavne rodovine habsburške! — Sledi 1666 podpisov.

Žene in dekleta občin Mozirje, trg in okolica, ter kolonija goriških beguncev v Mozirju in v Marija Nazarjih pozdravljajo deklaracijo Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 ter z vso odločnostjo in v polni narodni zavesti pritrujemo slovesni izjavi zavednih Slovencev za samostojno, enotno Jugoslavijo pod žezlom Habsburžanov. Naše poslance opominjamo, da vstrajajo odločno v težki, a sveti borbi za naše odrešenje, za zlato svobodo naše domovine, da se rešimo nesrečnega tujega jarma, kateri hoče uničiti naše življenje in naš obstoj. Za seboj imate svoj narod, kateri stoji na straži do zadnjega dihleja — mi žene, dekleta, naši brati, sinovi, možje in očeti, kateri prelivajo kri za Avstrijo v prvih vrstah in v strelskih jarkih neustrašeno za cesarja in domovino. Zato je vaša zahteva, poslanci, opravičena in čim bolj pa naša, katere delujemo v zaledju za bodočnost Avstrije in Jugoslavije pod žezlom Habsburžanov. Neustrašenemu voditelju, načelniku Jugoslovanskega kluba g. dr. Korošcu pa iz srca čestitamo na njegovem neustrašenem nastopu za našo pošteno, upravičeno stvar, katere dobrote uživa naš domači sovrage. Njega in Jugoslovanski klub prosimo, da nadaljuje neustrašeno boj do poštene zmage. — Sledi 700 podpisov.

Žene in dekleta konjiške nadžupnije se s polnim srcem in z veselim upanjem na boljšo bodočnost našega naroda pridružujemo majniški deklaraciji Jugoslovanskega kluba ter zahtevamo združitev vseh slovenskih dežel v eno skupno samostojno Jugoslavijo v zvezi s srbo-hrvatskim narodom pod slavnim žezlom Habsburžanov. Najtopleje pozdravljamo tudi neutrudno prizadevanje očeta krščanstva, papeža Benedikta XV. in našega presvitega cesarja Karla I. za mir. — Podpisi: Konjiška oko-

lica: Polene 61, Breg 42, Tepanjski Vrh 43, okolica 15, skupaj 161.

Žene in dekleta iz Babinec p. Ljutomeru se pridružujejo majniški deklaraciji z geslom: „Prost mora biti naš rod — na svoji zemlji svoj gospod!“ — Sledi 136 podpisov.

Slovenske žene in dekleta občine Zreče pri Konjicah se z navdušenjem pridružujejo jugoslovanski deklaraciji od dne 30. maja 1917. Odobravajo postopanje naših poslancev in zaupajo njihovem delu. 261 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občin Hum, Kog, Vitan, Vodrance in Jastrebec, okraj ormoški, se navdušeno izrekajo za majniško deklaracijo Jugoslovanskega kluba. — Hum 100 podpisov, Kog, Vitan, Vodrance, Jastrebec 295 podpisov.

Narodne žene in mladenke iz Smarja pri Jelšah se navdušeno izrekajo za majniško deklaracijo in pošiljajo 281 podpisov.

Gotovlje. Izjavo za majniško deklaracijo in zaupnico Jugoslovanskemu klubu je podpisalo nad 400 mož, žen, mladeničev in deklet.

Jugoslovanska deklaracija na Hrvatskem. V Osijeku so priredili slavje v proslavo pesnika-mučnika Ivo Vojnoviča. Pri komerzu, prirejenem v čast pesnika, je bilo vse, kar v Osijeku narodno misli in čuti. Slavnostni govor bi moral imeti poslanec dr. Kraus, član koalicije. Toda ko je hotel braniti oportunistično politiko koalicije, je cela dvorana zaorila klicev nezadovoljstva. Občinstvo je vstalo in zapelo „Hej Slovani!“ Dr. Kraus je stopil na stolico ter klical, da je to teror. Odgovarjali so mu z živio-klici na jugoslovansko deklaracijo. Nato je govoril ogrski Srb dr. Stojković v prilog jugoslovanske deklaracije. Dvignili so ga na ramena! Cela proslava je bilo velikansko slavje jugoslovanske ideje.

Politične vesti.

Ministrski predsednik se pogaja. Seidler se pogaja z raznimi strankami, da se razreši kriza. V soboto popoldne je sprejel načelnika Jugoslovanskega kluba, poslanca dr. Korošca. O češkem voditelju poslancu Staneku poročajo nekateri listi, da je bil sprejet od cesarja.

Državni zbor bo, kakor poroča korespondenčni urad iz parlamentarnih krogov, imel svojo sejo v sredo ali v četrtek. Vlada predloži začasni proračun. Nemške stranke se zavzemajo za štirimesečni, Poljaki pa za dvamesečni začasni proračun.

Češki Svaz je priredil dne 6. februarja prijateljski večer, ki so se ga udeležili tudi Jugoslovani in Ukrajinci. Jugoslovanske in ukrajinske goste so češki poslanci prav iskreno pozdravili. V imenu Čehov so govorili Čech, Stanek, Sedlak; izmed Slovencev dr. Korošec in Jarc; izmed Ukrajincev Okunijski in dr. Trylowski. Vsi govorniki so poudarjali potrebo skupnega našega in medsebojnega spoznavanja, k čemur morejo ravno taki neoficijni prijateljski večeri mnogo pripomoči. Večer se je končal s slovesno pesmijo.

Poziv. Jugoslovanski klub ima poročilo nekega preganjanca, očividno iz Stajerskega. Ker v poročilu manjka ime in datum, ga ne more klub porabiti. Informacija je pisana na dveh velikih polah (črtanih) in ima napis „V preiskovalnem zaporu od 9. VIII. 11. X. 1914“ ter se prične sledeče: Dne 9. avgusta 1914 imel sem hišno preiskavo itd.“ Če tihičnik želi, da njegov slučaj porabimo, naj pošlje še svoj natančni naslov. — Jugoslovanski klub na Dunaju.

Naši poslanci pri vojnem in poljedelskem ministru. V sredo, dne 6. februarja, so bili zastopniki Jugoslovanskega kluba pri poljedelskem ministru, v četrtek, dne 7. februarja, pa pri vojnem ministru v zadevi rekvizicij sena in živine v naših krajih. Deputacijo so tvorili poslanci Demšar, Gostinčar, Hladnik, Jarc, dr. Jankovič, dr. Lovro Pogačnik in Roškar. Opozarjali so na grozne razmere, ki prete našemu poljedelstvu, če se rekvizicije sena in živine ne omeje. Ljudstvo ne bo imelo delavne živine za obdelovanje polja in seveda tudi ne prepotrebne gnoja. Kranjska je morala dati lanske leto 45.000 glav goveje živine kot prvotno odmerjeni delež in naknadno še izrednim potom 13.000 glav. Letos bi imela dati poleg 45.000 glav živine še mesečno 3000 glav za Trst in Primorje. Torej v celoti 81.000 glav goveje živine. Kako je to mogoče, ko ima vsa Kranjska skupno le okroglo 200.000 glav goveje živine?! Vojni minister je opozarjal na velike težkoče, ki zade nanje pritožba naših poslancev. Moke manjka: za hrano ostane edino meso. Potrudil se bo, da dobi iz Ogrske več moke. A velikega upanja na izdatno pomoč Ogrske nima. Glede sena težave niso manjše. 130.000 vojaških konj je poginilo doslej vsled pomanjkanja krme. To pomeni ogromno gospodarsko škodo. Kar je ob sedanjih razmerah mogoče, sta obljubil ministru takoj storiti in vpoštevati vse tozadevne vloge.

Volilna reforma na Ogrskem. V petek, dne 8. t. m., se je v ogrskem državnem zboru sestel odsek za volilno reformo, ki sestoji iz 48 članov. V odseku imajo nasprotniki volilne reforme večino. Kljub temu

hoče vlada na vsak način rešiti vprašanje volilne reforme. Če ne bo šlo drugače, bo vlada razpustila zbornico.

Tedenske novice

† Župnik Karel Tribnik. Dne 10. februarja t. l. je v Jurklostru nagloma umrl tamošnji župnik č. g. Karel Tribnik v 72. letu svoje starosti. Rojen je bil leta 1846 na Muti, v duhovnika posvečen leta 1872. Kot kaplan je služboval v Rušah, Konjicah, pri Sv. Juriju ob južni železnici, v Loki pri Zidanem mostu, na Teharjih in pri Novicerkvi do leta 1893, ko je bil imenovan za župnika v Jurklostru, kjer je služboval do njegove smrti dolgo dobo 25 let. Njegov pogreb se vrši v torek, dne 12. februarja ob 10. uri predpoldne. Mnogozasluznemu in občepriljubljenemu župniku svetila večna luč!

Sv. duhovne vaje za mariborsko skupščino III. reda se bodo vršile, če ne pride vmes kak nepričakovani zadržek, dne 3. marca zvečer do 7. marca zvečer. Za Slovence bode premišljevanje v ponedeljek, v torek, sredo in četrtek ob 5. uri zjutraj in ob 3. uri popoldne.

Mariborska policija — preganja Jugoslavijo. V soboto, dne 9. februarja, je mariborska policija že zopet izvršila izredno junaški čin. S silo je odvzela neki Slovenki nabiralno polo podpisov za Jugoslavijo. Na poli je bilo blizu 300 podpisov. Dotična oseba tisti čas ni pobirala podpisov, ampak je samo nakuovala živila na trgu. Neka Nemka, soproga mariborskega deželno sodnega svetnika, jo je ovadila policaju, češ, to je tista nevarna Jugoslovanka, ki zbira podpise. Našo Slovenko so zgrabili in jo tirali na policijo, kjer ji je bila pola s silo odvzeta, ker se je vrla Slovenka branila jo izročiti policiji. A ob tem protest, ne bramba ni nič pomagala. Slovenko je celo sam policijski inšpektor prijel za roko in ji s silo izvil polo iz rok. Proti takemu nasilju najodločneje ugovarjamo. Pola za Jugoslavijo ni bila noben corpus delicti, do katerega bi imela policija le trohico pravice. Odločno zahtevamo polo nazaj, če ne, bomo govorili o tem na višjem mestu. Dočim to vi policija mirne nabiralke podpisov, pa smejo mlečezobi fantalini divjati in razbijati po ulicah, kakor se jim poljubi.

Mesto Radgona v groznem strahu. Občinski zastop mesta Radgona živi v groznem strahu radi Jugoslavije. Dne 4. t. m. je sklenil protest proti jugoslovanskemu gibanju. Radgonsko nemstvo je namreč v veliki, če ne celo v smrtni nevarnosti. Od treh strani jo je že obkolil grozni jugoslovanski zmaj. Na stotine podpisov za Jugoslavijo se je že nabralo na južni strani mesta čisto do Mure, jugoslovanska povodenj se je razlila tudi že čez Muro, tako, da sedaj nemško mesto Radgona skoro popolnoma zagrnjeno od groznih jugoslovanskih valov. Nemci, ki hočejo rešiti svoje življenje, se morejo izmuzniti samo v smeri proti severozahodu ob Muri iz mesta.

Koncert pianista Antona Trosta na Dunaju se je izvršil dne 7. svečana t. l. v mali dvorani dunajskega Koncerthausa nad vse pričakovanje sijajno. Že zunanji vspeh je bil popoln. Dvorana razprodana, na pozornici vse polno vencev, palm in šopkov podarjenih umetniku od njegovih čestilcev in čestilk. Izrečno povdarjamo, da so bili poslušalci vzlic obilni udeležbi dunajske slovenske kolonije po večini Dunajčanje. Slovenski pianist je imel torej na izključno klavirskem večeru v cesarskem Dunaju prelep uspeh. Slovenci smo ponosni na svojega rojaka, veseleč se njegovega imponujočega napredka. Dočim smo v prvih točkah občudovali briljantno tehniko in moško silo igre, nas je umetnik v naslednjih točkah sporeda očaral s svojo globoko občutenim proizvajanjem Chopinovih, Dvořakovih in Sukovih umotvorov. Na konec sporeda je prišel še Liszt, kjer je pokazal naš rojak kako se da dovršena tehnika združiti z globokim slovanskim čustvovanjem. Odobravanje je bilo najočnejše po Chopinovih in Lisztovih umotvorih. Priredbo so počastili s svojim prihodom ekselencen minister dr. vitez Žolger z gospo soprogo, ki je tudi g. Trostu osebno čestital, senatni predsednik dr. Ploj, drž. posl. dr. Lovro Pogačnik, slovenski skladatelj vladni svetnik Parma; nadalje so bile navzoče rodbine dvornega svetnika Gabrieličiča, sekcijskega svetnika dr. Šavnika, primarija Defranceschija, urednik državnega zakonika, dr. Vidic z rodbino, okrajni glavar dr. pl. Andrejka, tajnik generalnega štaba V. pl. Andrejka, dvorna tajnika dr. Vodopivec in dr. Gregorič s soprogramo, zdravnika dr. Matko in dr. Dernovšek s soprogo, sodnik dr. Kavčič s soprogo, rodbina Cigojeva, tajnik vojnootnega urada dr. Brezigar in še mnogo drugih. Mlademu rojaku čestitamo!

Občni zbor zveze obrtnih zadrug v Mariboru dne 13. t. m. bo gotovo vsekako zanimiv, osobito ker o organizaciji obrtništva poroča gosp. državni poslanec dr. Verstovšek. Sicer so obrtniški shodi, kakor je bil leta 1913 v Celju in leta 1914 v Ljutomeru, vsekako imponujoči iz narodnega in gospodarskega stališča; kajti kdo naj se ne bi divil, če se zbere več sto mož iz širne Slovenske Štajerske na skupni posvet, kako urediti in delati za obstoj malega obrtništva. Vsak tak shod je že rodil dober sad. Po shodu v Celju se je šlo na delo za trgovsko obrtno kreditno zadrugo, ista se je ustanovila in deluje sicer skromno, a postati zna kmalu velik činitelj sponještajerskega obrtništva, osobito če dobi ta zavod nemeravano državno posojilo, s kojim se bo podpiralo po vojski oškodovane ali celo uničene obrtnike. Da ne bi bilo to kar je sedaj že tri in pol leta, imeli bi kovinsko zadrugo za ljutomerski okraj, kakor se je na shodu v Ljutomeru sklenilo, ali radi vojske tega ni bilo mogoče izpeljati. Vsemu temu delu in uspehu dosedanje obrtniške organizacije pa je matični odbor slovenskega obrtnega društva v Celju. Ta društveni odbor kolikor ga je še, bo na zveznem shodu 13. t. m. v Mariboru poročal o 25 letnem delovanju tega vsekako častnega društva, ki praznuje letos svojo 25. letnico.

Maribor. Za okoliške občine se bo v četrtek, dne 14. t. m., v prodajalni mariborske mlekarne, C. Gosposka ulica, prodajalo surovo maslo. — Za mesto Maribor se bo prodajalo in nakup mesa od dne 21. t. m. uredila potom mesnih kart. Vsaka stranka mora do dne 20. t. m. izbrati mesarja, pri katerem bo dobavala meso, in pri prehranjevalnem uradu oddati posebno izjavo.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu ima svoj občni zbor v četrtek, dne 14. februarja, ob 2. uri popoldne v gostilni Smehovi na Mestinju. Mnogoštevilni udje podružnice, pridite vsi na občni zbor!

Mirovna pogodba z Ukrajino.

Mirovna pogodba z Ukrajino se je podpisala v prvih jutranjih urah v soboto, dne 9. februarja. Po govorih drž. tajnika Kühlmanna in predsednika ukrajinske delegacije, gospoda Severjuga je Kühlmann povabil pooblaščenega delegate, da podpiše pogodbo. Ob 1 uri 59 minut je kot prvi podpisal grof Czernin besedilo avstro-ogrske-ukrajinske mirovne pogodbe. Ob 2. uri 20 minut so bili podpisani vsi delegati. Glavne točke mirovne pogodbe so: Nemčija, Avstro-Ogrska, Bolgarija in Turčija na eni in ukrajinsko ljudsko zastopstvo na drugi strani izjavljajo, da je vojno stanje med njimi končano. Imenovane države hočejo živeti medseboj v miru in prijateljstvu. Med Avstrijo in Ukrajino veljajo

odslej tiste državne meje, ki so bile pred vojsko med Rusijo in Avstrijo. Dalje proti severu bo šla meja ukrajinske ljudovlade od Tarnogroda po črti Bielgorai-Krasnostav-Pugačov-Radin-Meširječe Saranki-Melnik-Visoko-Litovsk-Kamenec-Litovsk-Prushany-Wygonovskoje jezero. (Tarnograd ob galiski meji blizu reke San, odtod gre meja v sredini med rekama Visla in Bug, tako da bi bilo mesto Cholm blizu Buga last Ukrajine, mesto Ljublin pa last kraljevine Poljske; ta mejna črta se konča pri mestu Melnik, ki leži ob reki Bug severozahodno od Bresta Litovskega, ki bo tudi last Ukrajine; od Melnika se meja zasuje proti vzhodu preko Litovsko Wysoke in Lit. Kamenec proti Prushany do Wygonovskega jezera, ki leži severno od mesta Pinsk. Nadaljna meja Ukrajine je stvar pogodbe med Rusijo in Ukrajino). Zasedena ozemlja se bodo takoj izpraznila, ko se bo potrdila mirovna pogodba. Ko se potrdi pogodba se bodo takoj pričeli tudi diplomatski in konsularni odnosi med obema državama. Obe stranki se odpovesta vojni odškodnini (stroškom za vojevanje) in povračilu vojne škode, povzročene v vojnem ozemlju po vojaških podvzetih in rekvizicijah. Obojestranski vojni vjetniki se bodo poslali domov, ako rajši s pritrdilom tamošnje vlade ne ostanejo tam, kjer so zdaj, ali pa odpotujejo v drugo deželo. Nato sledi obširno poglavje o gospodarskih odnosih med državami četvero-zveze in Ukrajino. Obe stranki se zavežeta, da bota od 31. julija t. l. naprej zamenjavali med seboj preostanke poljedelskih in industrijskih izdelkov. Množino in ceno blaga bo določila posebna komisija, ki začne takoj delovati. Do sklepa trajne trgovinske pogodbe se bo blagovni promet uredil potem začasne pogodbe, veljavne za 6 mesecev. Carinska pogodba, ki je pred vojsko veljala med Avstrijo in Rusijo, velja sedaj za promet med Avstrijo in Ukrajino. Dovoljen je tudi svobodni prevoz v Azijo, zlasti v Perzijo. Mirovna pogodba velja od trenutka, ko ji bo pritrdila pristojna vlada.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Dunaj, 10. febr.

Italijansko bojišče.

Na gorski planoti Sedem občin in vzhodno od reke Brente živahno artilerijsko delovanje.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Velikanstva

Tretja izvanredna c. kr. državna loterija za vojaške dobrodelne namene.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

21. februarja 1918. Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, pošto-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).

Zelo lep kratek zimski jopič, deklško bluzo, površni jopič, svileni robec, robec iz volne, nov površnik temne barve, neprežgano pristno kavo odda proti moki, žitu t. d. Vertačnik Maribor, Blumengasse št. 23, vrata 3.

Sprejemem dva učenca v uk, katera sta dobrih staršev, in stavsaj z dobrim uspehom dovršila štiri-razredno ljudsko šolo. Ivan Rebek, stavljeni in umetni ključavničar v Celju.

Kupim pianino, madraca in posteljni vložek za denar in druge stvari. Naslov v upravnistvu.

Stanovanje z 2 ali 3 sobami išče obitelj brez otrok ali takoj ali do 1. aprila. Ponudbe pod "D. L." na upravnistvo "Straže". 22

Išče se takoj viničar. G. Sernec, Kamnica, Maribor. 23

KUPIM
dobro ohranjen
PIANINO
ali
HARMONIJ
Naslov na upravo tega lista št. 24.